

Dato
21-02-2022

Kommissorium for arbejdsgruppe om natcaféer (lavtærskeltilbud) til gadehjemløse og andre særligt udsatte hjemløse

Baggrund

En natcafé er et tilbud, som tilbyder varme og ophold over natten for de mest udsatte mennesker, som opholder sig på gaden, typisk gadesovende hjemløse.

Natcaféer er såkaldte lavtærskeltilbud, der ikke har et direkte lovophæng i serviceloven, og der er ikke pligt til at registrere borgerne med henblik på, at borgernes handlekommune betaler for ydelsen. Derfor kan der være borgere, som hellere vil gøre brug af natcaféer frem for herberger, da de ikke ønsker berøring med det kommunale støttesystem, og derfor ikke opsøger tilbud, som kræver, at der fremvises cpr-nummer.

På baggrund af en konkret forespørgsel om finansiering af natcaféer er Social- og Ældreministeriet blevet opmærksom på, at enkelte natcaféer, som ligger i tilknytning til et § 110-tilbud (herberg), finansieres via taksten for herbergpladserne. Det sker på den måde, at udgiften til drift af natcaféen lægges oven i udgiften til driften af herberget.

Det medfører, at kommuner, der har borgere indskrevet i § 110-tilbuddet, er med til at finansiere driften af natcaféen, selv om de ikke har borgere, der benytter natcaféen. Det er ikke i overensstemmelse med, hvad der gælder for finansiering og drift af herberger eller natcaféer. Det er en forudsætning for, at en natcafé kan godkendes og finansieres som en aktivitet i tilknytning i et § 110-tilbud, at der er personsammenfald mellem brugerne af natcaféen og beboerne på §110-tilbuddet. Det er sjældent tilfældet.

Social- og Ældreministeriet er bekendt med, at flere natcaféer har en forkert finansieringspraksis. Finansiering af lavtærskeltilbud uden ophæng i serviceloven sker typisk ved, at den pågældende civilsamfundsorganisation finansierer tilbuddet gennem egne midler - fx fra salg af genbrugstøj mv., fondsmidler, kommunal medfinansiering mv. Social- og Ældreministeriet antager, at der umiddelbart er mellem tre og ni natcaféer, som anvender forkert finansieringspraksis.

Konsekvenser af præciseringen af finansieringsgrundlaget

Natcaféer, der på nuværende tidspunkt finansieres via taksten for herbergpladser, skal finde et andet finansieringsgrundlag. Det risikeres derfor, at der er natcaféer, der må lukke, hvis de ikke er i stand til at finde et andet finansieringsgrundlag.

Det kan forventes, at nedgang i antallet af natcafépladser som følge af, at der er natcaféer, der må lukke på baggrund af Social- og Ældreministeriets udmelding om finansieringen, kan øge efterspørgslen efter herbergspladser oprettet i henhold til servicelovens § 110. Nogle af de borgere, der normalt opsøger natcaféer vil således opsøge herberg, mens borgere, der ikke ønsker berøring med et kommunale støttesystem/ikke vil oplyse deres identitet, vil søge mod gaden som nattesovere. For den sidste gruppe kan konsekvensen også være,

at de i endnu mindre omfang søger hjælp og rådgivning i civilsamfundet og dermed ikke modtager tilbud om omsorg og støtte.

Det er kommunerne, der har pligt til at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal herbergspladser, hvor udsatte borgere kan opholde sig om natten. Dette gælder også, selvom nogle af pladserne benyttes af borgere fra andre kommuner. Det er således kommunerne, der skal sørge for, at behovet for § 110-pladser er dækket, ligesom det er kommunerne, der har pligt til opsøgende og rådgivende arbejde, hvis der er natcaféer, der må lukke.

For så vidt angår handle- og betalingsforpligtelsen er det de mellemkommunale regler i den sociale retssikkerhedslov, der gælder. Det er således som udgangspunkt handlekommunen, der skal betale for borgerens ophold.

Arbejdsgruppe

Med henblik på at få afdækket problemets omfang og belyst rammerne herunder de juridiske rammer for natvarmestuer/natcaféer, nedsættes der en arbejdsgruppe bestående af Social- og Ældreministeriets departement (formand), Finansministeriet, KL og 6-byerne.

Øvrige interessenter inddrages, herunder gennem konkrete eksempler på udfordringen, i det omfang
, arbejdsgruppen finder det nødvendigt.

Opgaver

Arbejdsgruppen får til opgave, at

- foretage en afdækning af problemets omfang
- klarlægge rammerne for natvarmestuer/natcaféer, herunder efterspørgsel og finansiering
- komme med forslag til, hvordan der sikres en kapacitet, som matcher efterspørgslen

Det forudsættes, at de økonomiske konsekvenser ifm. forskellige forslag granskkes og lægges frem. Arbejdsgruppens arbejde skal munde ud i en redegørelse for ovennævnte, herunder anbefalinger og forslag til mulige tiltag på området.

Arbejdsgruppens arbejde koordineres og sammentænkes med ministeriets sideløbende arbejde med udmøntning af aftale om Fonden for blandede byer – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed.

Tidsplan

Det tilstræbes, at arbejdsgruppens arbejde afsluttes medio april 2022 med henblik på aflevering af redegørelse ultimo april 2022.

Der afholdes to møder i arbejdsgruppen. Det første møde finder sted primo marts 2022 og det andet primo april 2022.